

СИТУАЦІЙНІ ЗАДАЧІ ЯК МЕТОД НАВЧАННЯ В ІНТЕРНАТУРІ ПО МЕДИЦИНІ.

Видиборець С. В., Рибальченко В. Ф., Невірковець А. А.

Національний університет охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика.

В Законі України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» представлена етапна підготовка та підвищення кваліфікації медичних працівників. В 2008 році наказом МОЗ України № 522/51 була затверджена Концепція розвитку вищої медичної освіти полягає в тому, що основний наголос у формуванні кадрового потенціалу зроблено на впровадження ефективної системи підготовки та підвищення кваліфікації фахівців сфери охорони здоров'я України. Важливою складовою покращення рівня медичних послуг в галузі медицини є система післядипломної підготовки лікарів, яка дозволяє досягти поглибленого вдосконалення набутого раніше, а також набуті нові практичні навички та додаткові вміння відповідних напрямків в медицині. На сьогодні викладач клінічних дисциплін, в тому числі і вузьких спеціальностей: дитячої хірургії, гематології та дитячої неврології, має у своєму розпорядженні широкий вибір методів та підходів, які забезпечують різноманітність подачі нового сучасного клінічного матеріалу і гарантують слухачам цікавість і зрозумілість обговорюваної проблеми. Загально відомо, що ситуаційні задачі це ефективний метод навчання, який залучає слухача (лікаря-інтерна) до активної роботи над розв'язанням проблеми- оцінці стану пацієнта, встановлення діагнозу та подальшої тактики як обстеження так і лікування [3].

Ситуаційні задачі це поширений метод навчання в інтернатурі, який засновано на використанні клінічних ситуацій які можуть бути в приймальному відділенні та пов'язаних з певною темою або проблемою в медицині. Поміж тим на сьогодні в педагогічній літературі існує термін «case study» – кейс-метод або ситуаційний аналіз – опис реальної клінічної ситуації, що потребує обговорення думок всіх лікарів-інтернів (всієї групи) які пропонують своє рішення проблеми в конкретній описовій ситуації. Зазвичай приклади ситуаційних задач підбирає викладач відповідно до теми згідно плану, і як правило з власного клінічного досвіду, чи історії хвороби. Викладач зобов'язаний формувати ситуаційні задачі таким чином, що б вони відповідали наступним вимогам: були актуальними і реальними з врахуванням сьогодення; враховували інтереси та спеціалізацію лікарів-інтернів (дитячі хірурги, гематологи, дитячі неврологи); були вміло викладені, а також передбачали узагальнення фактів та формулювання висновків, а не лише суму фактів; передбачали обов'язкове вирішення проблеми: встановлення діагнозу, обґрунтуванням обсягу обстеження з метою верифікації недуги та встановлення діагнозу – проблема не повинна бути легкою у вирішенні і повинна передбачати багато клінічних варіантів рішень, як в плані діагностики так і диференційної діагностики. В подальшому після обговорення конкретного випадку, всім (100%) лікарям-інтернам надається можливість поділитися своїми думками та провести на свій розсуд аналіз та вирішення проблеми як в питанні діагностики так і диференційної діагностики та методів лікування. Викладач таким чином виходячи з виступів, відбирає протирічливі думки лікарів-інтернів та пропонує більш детально запититися на цих питаннях. На фініші розгляду ситуаційної задачі, викладач проводить підсумки, який дає чіткі інструкції стосовно формування послідовності думок з врахуванням останніх клінічних протоколів, що до обсягу обстеження і її послідовності та лікувальних заходів конкретної хвороби у конкретного пацієнта, що наведено в ситуаційній задачі [1; 2; 3].

На сьогодні, з врахування розвитку та запровадження новітніх інформаційних технологій в медицині, клінічні ситуаційні задачі, як метод очного навчання, має низку переваг перед іншими методиками учбового процесу. Найважливіші з них це наступні: вивчення клінічних випадків – ситуаційні задачі із практики робить теоретичне навчання більш осмисленим та наближеним до реального життя та роботи лікаря в приймальному відділенні; обговорення конкретних клінічних ситуацій дозволяє викладачу зробити висновок щодо базових знань кожного лікаря-інтерна, а тим самим корегувати процес навчання групою; розв'язання ситуаційної задачі залучає лікарів - інтернів до активної індивідуальної роботи та пропонуються цікаві альтернативні підходи – не стандартні ситуації до вирішення піднятої проблеми яка розглядається в ситуаційній задачі. На завершення викладач може де, що моделювати ситуації в залежності від супутньої патології, що дозволяє зосередити увагу на най актуальніших проблемах вузько-спеціалізованих розділів медицини, а також з врахуванням віку. Доцільно акцентувати, що клінічний розбір ситуаційної задачі можливо проводити не тільки в класичні групі лікарів-інтернів, а й індивідуально, або з декількома лікарями [2].

Таким чином, дискусія у вигляді опитування лікаря-інтерна при розв'язанні ситуаційної задачі є одним із традиційних методів навчання на клінічних кафедрах. Поміж тим при обговоренні ситуаційної задачі викладач отримує повноцінну інформацію про особистість лікаря, його мову, поведінку, можливості спілкування тощо. Ситуаційні завдання, що обговорюються в групі лікарів-інтернів, дозволяють провести порівняння рівнів базової підготовки, індивідуально та кожного з лікарів та надати інформацію відносно питань для корегування навчального процесу.

На завершення доцільно констатувати, що безперервний професійний розвиток продовжується протягом всієї роботи лікаря і є передумовою забезпечення якості надання повноцінної медичної допомоги, адже девіз Світової федерації медичної освіти є такий «Освіту не можна вважати підготовкою до життя, адже освіта – це і є життя».

Література. Вдовиченко Ю.П., Вернер О.М., Головань Д.Л. Дискусійні питання безперервного професійного розвитку. Проблеми безперервного професійного розвитку лікарів і провізорів. Збірник праць. Київ – 2007. – С. 27-29. Рибальченко В.Ф. Безперервне удосконалення лікаря дитячого хірурга. Хірургія дитячого віку № 3 (32) 2011. - С. 92-93. Філоненко М. М. Методика викладання у вищій медичній школі на засадах компетентнісного підходу: Методичні рекомендації для викладачів та здобувачів наукового ступеню доктора філософії (PhD) ВМ(Ф)НЗ України. – К., 2016. – 88 с.